

SITUATIERAPPORT DCC VWS | Covid-19 bij dieren

1. GEGEVENS	
Aan	Minister MZS, DGCZ, DGV, SG, IG, adviseurs BPZ Minister LNV, DG AGRO (via DCC LNV) DAD VGP DCO RIVM CVO NVWA DCC LNV DCC VWS (01026@minvws.nl), crisiscoördinatoren, crisisbeleidsadviseurs
Periode	5-6-2020 21:00
Nummer	6
Planning	nmb
Classificatie	VWS-LNV

2. INFORMATIEBEELD	
Kernverhaal In februari 2020 kwamen de eerste berichten naar buiten van dieren die besmet waren met Covid-19 (een hond in Hong Kong). Op 23 en 25 april zijn de eerste besmetting in Nederland gemeld bij nertsenbedrijven in Noord Brabant. Inmiddels zijn meerdere bedrijven besmet en is bij 2 medewerkers virus aangetoond dat overeenkomsten vertoont met het virus dat van nertsen op datzelfde bedrijf werd gevonden. Op basis van de onderlinge vergelijking is het aannemelijk dat deze medewerkers van een besmet nertsenbedrijf door nertsen zijn besmet. Infectie heeft waarschijnlijk plaatsgevonden toen nog niet bekend was dat nertsen op het bedrijf besmet waren en er nog geen persoonlijke beschermingsmiddelen werden gebruikt. Besmette bedrijven worden geruimd. Feiten – Er mag begonnen worden met het ruimen van de nertsenfokkerijen waar het coronavirus heerst. – De rechter heeft dat besloten in een kort geding dat was aangespannen door dierenrechtenorganisaties Animal Rights en Bont voor Dieren. – De voorzieningenrechter van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven heeft besloten dat de nertsenfokkerijen per direct mogen worden ontruimd. – Morgen begint de ruiming. Genomen maatregelen – Er wordt 'early warning' onderzoek uitgevoerd waarbij alle nertsenbedrijven wekelijks kadavers moeten inzenden van natuurlijk gestorven dieren. Deze worden onderzocht op het voorkomen van SARS-CoV- 2. – De screening van nertsenbedrijven (op antistoffen bij de nertsen) is uitgebreid naar alle nertsenbedrijven in Nederland en is verplicht. – Het verloop van de infecties op de nertsenbedrijven wordt door verschillende onderzoeksgroepen zeer intensief gevolgd om na te gaan of deze infecties uitdoven of dat deze op de bedrijven blijven sluimeren. – Op basis van de conclusies en adviezen van het OMT-Z en BAO-Z is besloten dat het ruimen van de besmette bedrijven de te nemen maatregel is in het belang van zowel volksgezondheid als de diergezondheid. Na de ruiming moeten de stallen een periode leeg blijven totdat het risico is geweken dat nog levend virus in de stallen aanwezig is. Daarna worden de stallen schoongemaakt en ontsmet. Om verspreiding van de verwilderde katten van de besmette bedrijven te voorkomen, zullen deze op het bedrijf worden gevoerd.	

- Voor niet besmette bedrijven is het langdurig isoleren van de bedrijven een optie, waarbij strikte protocollen (voor onder andere de medewerkers) en frequent onderzoek (wekelijkse early warning) moeten zorgen voor adequate infectiepreventie en daarmee besmetting van deze bedrijven moeten voorkomen. Hierbij is strikte naleving van belang.
- Naar aanleiding van het OMT-Z advies blijven alle landelijke maatregelen voor niet-besmette bedrijven in stand, ook het wekelijks verplicht inzenden van kadavers van natuurlijk gestorven dieren voor het snel ontdekken van eventuele nieuwe besmettingen.
- Zo geldt er op deze nertsbedrijven een vervoersverbod voor nertsen en mest van nertsen, een hygiëneprotocol voor bezoekers en vervoermiddelen, een bezoekersverbod voor de stal (beperking van personen, die de gebouwen met de nertsen mogen betreden) en de verplichting dat nertsenhouders er zoveel mogelijk voor moeten zorgen dat andere dieren (honden, katten en fretten) het bedrijf niet verlaten en niet kunnen binnenkomen.
- Omdat nertsen gevoelig zijn voor besmettingen met SARS-CoV-2 wordt geadviseerd dat nertsenhouders en -verzorgers met COVID-19-achtige klachten of hun huisgenoten met deze klachten, contact opnemen met de GGD, zich laten testen en niet in de stal komen tot uit laboratoriumonderzoek blijkt dat geen COVID-19 in het spel is.
- Wanneer er wel sprake is van COVID-19 bij de nertsenhouder is het van belang dat zij niet in contact komen met de nertsen en het geldende protocol volgen voor COVID-19 besmette personen (thuisisolatie en quarantaine voor huisgenoten). Het advies is om de nertsen in dat geval door andere medewerkers te laten verzorgen. Is het praktisch gezien echt niet haalbaar om de nertsen door anderen te laten verzorgen, dan is het advies de niet zieke huisgenoten met persoonlijke beschermingsmiddelen de nertsen te laten verzorgen.
- Daarnaast zal het bestaande hygiëneprotocol conform het advies van het OMT-Z op zeer korte termijn moeten worden aangescherpt, waarbij ook aandacht is voor het testen van medewerkers. Aanpassing van het protocol dient te geschieden door de sector, met goedkeuring van de NVWA.
- Het kabinet onderzoekt of en zo ja hoe, een eenmalige stoppersregeling kan worden vormgegeven waarmee deze bedrijven op korte termijn vrijwillig hun bedrijfsvoering kunnen beëindigen.

3. OORDEEL (belangrijkste onderwerpen voor VWS)

-

Politieke afstemming

- Kamerbrief 19 mei
- Kamerbrief 25 mei
- Technische briefing 25 mei
- Kamerbrief 1 juni
- Kamerbrief 4 juni (na consultatie/advies Deskundigengroep Dierziekten, OMT-Z, BAO-Z)

4. COMMUNICATIE

-

5. OPSCHALING

Besluitvormingsstructuur

De zoönosenstructuur is in werking getreden. Hierbij coördineert VWS in nauwe samenwerking met het ministerie van LNV, het RIVM, lokale bestuurders en GGD'en de beleids- en besluitvorming. De zoönosenstructuur adviseert de ministers van VWS en LNV. De beide ministers besluiten in goed onderling overleg en behouden daarbij hun eigen beleidsverantwoordelijkheid, waarbij in alle gevallen de volksgezondheid voorop staat.

VWS
DCC VWS opgeschaald
DCC LNV opgeschaald
Overleggen
-
NCC
Niet opgeschaald
Regio's
Niet bekend
Betrokken actoren
VWS, LNV, RIVM, NVWA, nertsensector